

THƠ THÁI CAN

Anh Biết Em Đi

Anh biết em đi chẳng trở về,
Dặm ngàn liễu khuất với sương che.
Em đừng quay lại nhìn anh nữa:
Anh biết em đi chẳng trở về.

Em nhớ làm chi tiếng ái ân.
Đàn xưa đã lỡ khúc dương cầm.
Dây loàn chẳng đượm tình âu yếm,
Em nhớ làm chi tiếng ái ân.

Bên gốc thông già ta lỡ ghi
Tình ta âu yếm lúc xuân thì.
Em nên xoá dấu thề non nước
Bên gốc thông già ta lỡ ghi.

Chẳng phải vì anh chẳng tại em:
Hoa thu tàn tạ rụng bên thềm.
Ái tình sớm nở chiều phai rụng:
Chẳng phải vì anh chẳng tại em.

Bể cạn, sao mờ, núi cũng tan,
Tình kia sao giữ được muôn vàn...
Em đừng nên giận tình phai nhạt:
Bể cạn, sao mờ, núi cũng tan.

Anh biết em đi chẳng trở về
Dặm ngàn liễu khuất với sương che.
Em đừng quay lại nhìn anh nữa;
Anh biết em đi chẳng trở về.

Chép theo một bức thư (1934).

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Anh Bằng phổ nhạc thành bài hát *Anh biết em đi chẳng trở về*.

Nguồn: Hoài Thanh, Hoài Chân, *Thi nhân Việt Nam (1932-1941)*, NXB Văn học, 2007

Bên Hồ

Bên hồ cảnh liễu buông tơ lặng
Trong liễu hoa đào đổ tợ mưa
Cô đứng bên hồ cô thỏn thức
Bao ngày xuân thắm rụng theo hoa?

Một ngày là một đoá hoa tươi
Sớm với bình minh mím miệng cười
Theo bóng tà dương chiều đã tạ
Trong thời gian mãi lững lờ trôi

Khuyên với cô em vít lấy cành
Hái đài hoa thắm lúc còn xinh
Sớm qua chiều lại e tàn nhụy
Chẳng được vì cô hưởng ái tình

Nguồn: *Thơ Thái Can*, NXB Văn nghệ, 1995

CẢNH ĐÓ, NGƯỜI ĐÂU?

Gặp em thơ thẩn bên vườn hạnh
Hỏi mãi mà em chẳng trả lời
Từ đó bắc nam người một ngã
Bên vườn hoa hạnh bóng giăng soi

Nguồn: Hoài Thanh, Hoài Chân, *Thi nhân Việt Nam*, NXB Văn học, 2007

Cảnh đoạn trường

*Em chỉ nói rằng: "Đời em buồn",
Rồi em nức nở lệ sầu tuôn.
(Tâm sự một cô gái nhả)*

Anh nhớ năm xưa trong yến diên
Họp mặt ba kỳ, trăm sinh viên.
Rót chén rượu nồng cùng vui chơi
Trước khi chia tay người mỗi nơi.
Điểm vui yến tiệc bọn ca nhi
Ba bảy mai kia đương vừa thì.
Hoa khô hôm ấy là em đó,
Liếc mắt đưa tình đá cũng mê.
Hôm nay nức nở sầu ảm đạm
Kể lại đời em nghe thê thảm:
Không quê, không quán, không mẹ cha,
Như cánh bèo trôi không chỗ bám.
Em phải dấn thân vào hồng lâu
Lụy từ nô bộc đến công hầu.

Rồi lại giạt trôi trường khiêu vũ
Hết lòng chiều khách lại chiều chủ.
Liều bỏ sức vóc được bao nhiêu
Dạn gió dày sương thực đến điều.

May thay em gặp khách phiêu lưu
Cảm thấy tình em thắm đậm nhiều,
Nhặt cánh hoa tàn rơi dưới đất
Chung tình trong một mối thương yêu.

Khách nhớ quê xa trở gót về.
Đêm trường nhớ khách dạ dề mê,
Cảm thấy đời em buồn lạnh, tẻ,
Ngoài đường sương lạnh bước ra đi.

Ra đi gió lạnh tạt ngang mình,
Nghĩ đến đời em, em khiếp kinh,
Kinh khiếp vì đời như vực thẳm
Xui em truy lạc hỏi trời xanh!

Nếu cũng như ai có mẹ cha,
Buồng xuân rủ gắm với phong là,
Thời em ngày tháng cùng vui sương
Hớn hờ nô đùa với cỏ hoa.

Rồi ngày đào lý nở nhành bông,
Em cũng như ai được tấm chồng
Quyền cả chức cao trong xã hội
Êm đềm chia ngọt sẻ bùi chung.

Than ôi! Em có được như người:
Hoa tạ lia cành trước gió rơi
Lăn lóc cát lằm hoen cánh ngọc
Đem thân làm thú vạ muôn người.

*

Lững thững em đi bên vệ đường,
Âm thầm buồn bã; gió cùng sương
Ướt cả áo xiêm, em chẳng biết...
Lòng em mang nặng dấu đau thương.

Chán nản quay đầu em lại nhìn
Cuộc đời quá khứ tựa đêm đen.
Tương lai bước tới chân chồn mỗi,
Một bước đau lòng, một bước thêm!

Lầu các, kìa ai vợ với chồng
Êm đềm trong giấc phụng loan chung.
Riêng em lững thững bên hè vắng
Khóc mãi, mắt em úa đỏ hồng.

Ôi thôi! Em quyết chỉ quyên sinh
Quyết bỏ trần gian, bỏ ái tình.
Trong một gian buồng thuê buổi tối
Đau lòng, em uống thuốc quyên sinh.

Khinh thay! Những gái tiếng con nhà
Vì tính buông tuồng phải trụy sa
Vào chỗ bùn lầy nghề kỹ nữ;
Nhưng em... nào phải muốn giăng hoa.

Giời đất này! Hãy chứng minh:
Vì chưng xã hội quá bất bình.
Thân em thật đã bùn than lấm
Lòng tuyết, em còn giữ tiết trinh.

Mang tấm lòng đau xuống suối vàng
Ai người nhân thể chạnh lòng thương?
Ai người biết được em đau khổ?
Đêm lạnh... thân ôi! Cảnh đoạn trường.

Cõi đời dần tối, giấc âm thầm
Hình ảnh ngàn xưa cũng xoá dần,
Sau rốt cảm nghe như mẹ ẵm
Và lời ân ái khách xa xăm.

Sáng sớm người ta vào buồng ngủ,
Thất đảm kinh hồn người la rú
Vội vàng đưa em đến nhà thương,
Để em lạnh lẽo nằm trên giường.
Hồi lâu thuốc thang em tỉnh dậy
Mở mắt, lạ lùng nhìn thế gian;
Bất giác hai hàng lệ em tràn.

Chung quanh em, những người săn sóc
Gạn ghẽ dò la hết cỗi gốc
Em chỉ nói rằng: "Đời em buồn",
Rồi em nức nở lệ sầu tuôn.

*

- Anh cũng như em, chán cỗi đời,
Nhưng mà quả quyết sống mà chơi.
Đời càng bạc bẽo cùng mình lắm
Mình cũng yên vui, cũng nói cười!

Cười đời bạc bẽo khinh thế gian
Cho biết rằng ta chẳng phải hèn
Ta sống vì chúng ta quả quyết
Đạp bằng muôn vạn nỗi gian nan.

Đứng dậy, em ơi! Sống cỗi đời,
Đời dài khổ nhục đến mười mười,
Em nên điểm phấn tô son lại,
Ngạo với nhân gian một nụ cười.

Ngày mai ở mãi chốn chân trời
Trong cảnh gia đình ấm áp vui
Một phút trầm ngâm anh sẽ khấn
Cho em trở lại được tươi cười.

Đăng trên Hà Nội báo.

Nguồn: Hoài Thanh, Hoài Chân, *Thi nhân Việt Nam*, NXB Hoa Tiên, Sài Gòn, 1967

CHIỀU THU

Hoa hồng rũ cánh bay đầy đất
Trĩu nặng sương thu mấy khóm lan
Mỹ nhân lững thững xem hoa rụng
Ta ngỡ Hằng Nga nấu Quảng Hàn.

Mỹ nhân lững thững thăm hoa rụng
Trâm ngọc quên cài tóc bỏ lời
Sương toả bên mình như khói nhẹ
Xiêm y tha thướt mái hiên ngoài.

Ta đứng bên hiên kiếm ý thơ
Mỹ nhân vô ý bước đi qua
Cánh hồng quyến luyến bên chân ngọc
Như muốn cùng ai sống phút thừa

Chẳng được như hoa vương gót nàng
Cõi lòng man mác, giá như sương
Ta về nhặt lấy hoa thu rụng
Đặng giữ bên lòng nỗi nhớ thương

Tạp chí *Phong hoá*.

Nguồn: Hoài Thanh, Hoài Chân, *Thi nhân Việt Nam*, NXB Văn học, 2007

ƯỚC NGUYỆN CUỐI CÙNG

Ta chẳng màng chi với ái tình
Dù hoa tình ái tuyệt trần xinh
Tấm lòng âu yếm tan như khói
Ta chẳng màng chi với ái tình...

Ta chỉ vui cùng mây nước thôi
Ái tình nào khác chớp ngang giờ
Thoảng trong giây lát là tan biến
Ta chỉ vui cùng mây nước thôi

Tạo hoá sinh ta với cỏ cây
Với làn gió thoảng với hương bay
Với trăng cao ngất giờ xanh biếc
Tạo hoá sinh ta với cỏ cây

Sớm xuân hoa cỏ nở tung bùng
Khắp cả vườn xuân bát ngát hương
Cùng với hoa xuân chào ánh sáng
Sớm xuân hoa cỏ nở tung bùng...

Chiều hạ trong hoa chim líu lo
Đàn ta hoạ khúc tiếng mơ hồ
Tan trong bóng tối chìm trong lặng
Chiều hạ trong hoa chim líu lo...

Đêm thu Ngọc dịch thổi ly đình
Ta lặng nhìn lên ánh sáng xanh
Của đám mây giờ bay lững thững
Đêm thu Ngọc dịch thổi ly đình

Mưa gió đêm đông tối cả giờ
Ta lấy tinh thần sáng suốt soi
Những cảnh u huyền trong ảo mộng
Mưa gió đêm đông tối cả giờ...

Suốt một đời ta dốc một lòng
Chỉ thờ cảnh sắc đẹp mông lung
Như mây cao vút trên từng thẳm
Suốt một đời ta dốc một lòng...

Rồi một ngày kia ta giã từ
Cuộc đời cát bụi lẫn dâm hư
Ta cùng cây cỏ cùng tan nát
Rồi một ngày kia ta giã từ...

Hồn ta bay bổng chốn không trung
Lẫn với thời gian mãi chẳng cùng
Như khúc tiên ca đồng vọng mãi
Hồn ta bay bổng chốn không trung...

Nguồn: *Thơ Thái Can*, NXB Văn nghệ, 1995

Nguồn: <http://www.thivien.net/Th%C3%A1i-Can/%C6%AF%E1%BB%9Bc-nguy%E1%BB%87n-cu%E1%BB%91i-c%C3%B9ng/poem-QCjv4X4TUMzJR-VyXwbZxw>

www.vietnamvanhien.net

www.vietnamvanhien.org

www.vietnamvanhien.com

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 5000 TÁC PHẨM